

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM**

PHÙNG MINH NGỌC

**ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH QUẢN LÝ TRONG CÔNG TÁC
LẬP, THẨM ĐỊNH VÀ PHÊ DUYỆT BÁO CÁO ĐÁNH
GIÁ TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG CỦA TỈNH LÀO CAI
TỪ 2011 ĐẾN 30/6/2016**

**LUẬN VĂN THẠC SĨ
KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG**

Thái Nguyên - 2016

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC NÔNG LÂM

PHÙNG MINH NGỌC

**ĐÁNH GIÁ TÌNH HÌNH QUẢN LÝ TRONG CÔNG TÁC
LẬP, THẨM ĐỊNH VÀ PHÊ DUYỆT BÁO CÁO ĐÁNH
GIÁ TÁC ĐỘNG MÔI TRƯỜNG CỦA TỈNH LÀO CAI
TỪ 2011 ĐẾN 30/6/2016**

Chuyên ngành: Khoa học Môi trường

Mã số ngành: 60 44 03 01

LUẬN VĂN THẠC SĨ
KHOA HỌC MÔI TRƯỜNG

Người hướng dẫn khoa học: PGS.TS. ĐỖ THỊ LAN

Thái Nguyên – 2016

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan rằng: Luận văn này đã được thực hiện với số liệu và kết quả nghiên cứu trong luận văn là trung thực và chưa hề bảo vệ một học vị nào.

Tôi xin cam đoan rằng mọi sự giúp đỡ cho việc thực hiện luận văn này đã được cảm ơn và thông tin trong luận văn đều được chỉ rõ nguồn gốc.

Thái Nguyên, ngày 05 tháng 10 năm 2016

Người thực hiện luận văn

Phùng Minh Ngọc

LỜI CẢM ƠN

Luận văn này được hoàn thành tại Trường Đại học Nông Lâm - Đại học Thái Nguyên, dưới sự hướng dẫn của Phó Giáo sư, Tiến sỹ Đỗ Thị Lan.

Lời đầu tiên, tôi chân thành cảm ơn Trường Đại học Nông Lâm Thái Nguyên, Phòng Đào tạo – Đào tạo Sau đại học, Khoa Môi trường và PGS.TS Đỗ Thị Lan đã nhiệt tình hướng dẫn, giúp đỡ tôi trong quá trình nghiên cứu và đã cho tôi những ý kiến nhận xét, góp ý quý báu.

Tôi xin chân thành cảm ơn Trường Đại học Nông lâm Thái Nguyên đã quan tâm giúp đỡ và tạo điều kiện thuận lợi về thời gian, địa điểm, tài liệu cũng như những điều kiện khác cho tôi trong quá trình học tập.

Tôi cũng bày tỏ lòng cảm ơn đối với Lãnh đạo Sở Tài nguyên và Môi trường tỉnh Lào Cai; Lãnh đạo Chi cục Bảo vệ môi trường tỉnh Lào Cai; các Thành viên từng tham gia hội đồng thẩm định; Phòng Tổng hợp – Đánh giá tác động môi trường, Phòng Tài nguyên Môi trường các huyện, thành phố và các đồng nghiệp, đồng môn, bạn bè đã hỗ trợ, giúp đỡ, động viên tôi trong suốt quá trình học tập cũng như trong quá trình hoàn thành Luận văn này.

Thái Nguyên, ngày 05 tháng 10 năm 2016

Người thực hiện luận văn

Phùng Minh Ngọc

MỤC LỤC

	Trang
LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT.....	v
DANH MỤC CÁC BẢNG.....	vi
DANH MỤC CÁC HÌNH.....	vii
MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu của đề tài	2
2.1. Mục tiêu chung.....	2
2.2. Mục tiêu cụ thể.....	2
3. Ý nghĩa của đề tài.....	2
3.1. Ý nghĩa khoa học của đề tài	2
3.2. Ý nghĩa thực tiễn của đề tài.....	2
CHƯƠNG 1. TỔNG QUAN TÀI LIỆU	3
1.1. Cơ sở khoa học của đề tài	3
1.1.1. Định nghĩa.....	3
1.1.2. Mục đích của ĐTM	4
1.1.3. Ý nghĩa của ĐTM.....	5
1.1.4. Căn cứ pháp lý thực hiện thẩm định báo cáo ĐTM	6
1.2. Tình hình nghiên cứu ĐTM trên Thế giới và tại Việt Nam	7
1.2.1. Tình hình nghiên cứu ĐTM của thế giới	7
1.2.2. Tình hình thực hiện công tác thẩm định báo cáo ĐTM ở Việt Nam	13
1.2.3. Các nghiên cứu về công tác thẩm định ĐTM tại Việt Nam.....	26
1.3. Điều kiện tự nhiên - kinh tế xã hội và hiện trạng các thành phần môi trường tỉnh Lào Cai	27
1.3.1. Điều kiện tự nhiên.....	27
1.3.2. Đặc điểm kinh tế - xã hội của tỉnh	29
1.3.3. Hiện trạng chất lượng môi trường tỉnh Lào Cai.....	31

CHƯƠNG 2. ĐỐI TƯỢNG, NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU....	37
2.1. Đối tượng nghiên cứu.....	37
2.2. Phạm vi nghiên cứu.....	37
2.3. Địa điểm và thời gian nghiên cứu	38
2.4. Nội dung nghiên cứu.....	38
2.5. Phương pháp nghiên cứu.....	38
2.5.1. Phương pháp thu thập tài liệu, số liệu thứ cấp.....	38
2.5.2. Phương pháp thu thập tài liệu, số liệu sơ cấp.....	39
2.5.3. Phương pháp đánh giá về công tác thẩm định báo cáo ĐTM	39
CHƯƠNG 3. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU	43
3.1. Đánh giá công tác lập, thẩm định và phê duyệt báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2011 – 30/6/2016.....	43
3.1.1. Công tác lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh	43
3.1.2. Công tác thẩm định, phê duyệt báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh	58
3.2. Các yếu tố ảnh hưởng chính đến công tác lập, thẩm định và phê duyệt báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai hiện nay	74
3.3. Đề xuất giải pháp nâng cao chất lượng công tác ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai	76
3.3.1. Các thách thức đối với công tác ĐTM trên địa bàn tỉnh trong thời gian tới...76	
3.3.2. Đề xuất một số giải pháp nhằm nâng cao hiệu quả công tác ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai.....	77
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	81
1. Kết luận	81
2. Kiến nghị.....	82
TÀI LIỆU THAM KHẢO	83
PHỤ LỤC	

DANH MỤC CHỮ VIẾT TẮT

BVMT	: Bảo vệ môi trường
BTNMT	: Bộ Tài nguyên và Môi trường
ĐRR	: Đánh giá rủi ro
ĐTK	: Đánh giá tác động kinh tế
ĐTS	: Đánh giá tác động sức khỏe
ĐTX	: Đánh giá tác động xã hội
ĐTM	: Đánh giá tác động môi trường
EU	: Liên hiệp Châu Âu
IEE	: ĐTM sơ bộ
KT-XH	: Kinh tế xã hội
OECD	: Tổ chức Hợp tác và Phát triển kinh tế
OEPP	: Cơ quan Kế hoạch và Chính sách môi trường
QCVN	: Quy chuẩn kỹ thuật Quốc gia
TCMT	: Tiêu chuẩn môi trường
TNMT	: Tài nguyên môi trường
TOR	: Điều khoản tham chiếu
UBND	: Ủy ban Nhân dân
UNEP	: Chương trình môi trường của Liên hợp quốc
GHCP	: Giới hạn cho phép

DANH MỤC CÁC BẢNG

	Trang
Bảng 1.1: Vai trò và trách nhiệm trong các bước thực hiện của quá trình ĐTM	10
Bảng 1.2: Quy trình và trách nhiệm của các bên liên quan trong thực hiện ĐTM ở Việt Nam.....	23
Bảng 3.1. Danh sách báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai được UBND tỉnh phê duyệt từ 2011 đến 30/6/2016	43
Bảng 3.2. Danh sách các đơn vị tư vấn thường xuyên lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai từ 2011 đến 06/2016	44
Bảng 3.3: Kết quả đánh giá về công tác lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai, giai đoạn 2011-2014	45
Bảng 3.4: Kết quả đánh giá về công tác lập ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai, giai đoạn từ 2015 đến 30/6/2016	50
Bảng 3.5: Quy trình thẩm định báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2011- 2014	59
Bảng 3.6. Quy trình thẩm định, phê duyệt báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai giai đoạn 2015-06/2016	62
Bảng 3.7: Kết quả đánh giá về công tác thẩm định, phê duyệt ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai, giai đoạn 2011- 2014	64
Bảng 3.8: Kết quả đánh giá về công tác thẩm định, phê duyệt báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai, giai đoạn từ 2015 đến 30/6/2016	66
Bảng 3.9: Bộ máy, năng lực cán bộ làm công tác quản lý bảo vệ môi trường trên địa bàn tỉnh Lào Cai.....	73

DANH MỤC CÁC HÌNH

	Trang
Hình 1.1 Quy trình ĐTM phổ biến trên thế giới.....	11
Hình 1.2: Khái quát về quy định thẩm định báo cáo ĐTM.....	17
Hình 1.3. Bản đồ Hành chính tỉnh Lào Cai.....	28
Hình 1.4. Bản đồ phân vùng chất lượng nước mặt theo WQI của Lào Cai năm 2015 ...	33
Hình 1.5. Trữ lượng rừng của tỉnh phân bố theo đơn vị hành chính	35
Hình 3.1: Biểu đồ so sánh kết quả công tác lập báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai trong hai giai đoạn 2011-2014 và 2015-06/2016.....	55
Hình 3.2: Biểu đồ so sánh kết quả công tác thẩm định, phê duyệt báo cáo ĐTM trên địa bàn tỉnh Lào Cai trong hai giai đoạn 2011-2014 và 2015-06/2016...	68

MỞ ĐẦU

1. Tính cấp thiết của đề tài

Lào Cai là một tỉnh vùng cao biên giới, thuộc vùng Trung du và miền núi phía Bắc Việt Nam với: Phía Bắc giáp Trung Quốc, phía Tây giáp tỉnh Lai Châu, phía Đông giáp tỉnh Hà Giang và phía Nam giáp tỉnh Yên Bái. Diện tích của tỉnh nằm trong khoảng $21^{\circ}40' \div 22^{\circ}50'$ vĩ độ Bắc và $103^{\circ}31' \div 104^{\circ}38'$ kinh độ Đông, rộng 6.383,88 km² và cách Hà Nội 296 km theo đường sắt và 345 km theo đường bộ. Đặc biệt, Lào Cai nằm trên con đường giao thông huyết mạch xuyên Á, thuộc tuyến hành lang kinh tế Côn Minh - Lào Cai - Hà Nội - Hải Phòng - Quảng Ninh, đây là cửa ngõ quan trọng cả về kinh tế - chính trị - an ninh quốc phòng của cả nước. Với việc đưa tuyến đường cao tốc Nội Bài - Lào Cai đi vào hoạt động (năm 2014), Lào Cai được đánh giá là môi trường thuận lợi thu hút sự quan tâm của nhiều nhà đầu tư trong và ngoài nước [34].

Là tỉnh có nhiều lợi thế để phát triển kinh tế - xã hội như tiềm năng về du lịch (có khu du lịch Sa Pa nổi tiếng, huyện Bắc Hà...), khai khoáng (với 35 loại khoáng sản phân bố trên 150 điểm mỏ, trong đó có một số điểm mỏ có trữ lượng khoáng sản lớn như quặng apatit, sắt, vàng...) và cửa khẩu Quốc tế thông thương với Trung Quốc nằm trong thành phố Lào Cai. Trong những năm qua, để phát triển nhanh kinh tế - xã hội, Lào Cai đã có nhiều cơ chế, chính sách nhằm thu hút các doanh nghiệp trong và ngoài nước vào đầu tư. Nhất là từ khi tuyến đường cao tốc Lào Cai – Nội Bài đi vào hoạt động thì càng có nhiều doanh nghiệp đầu tư vào tỉnh. Việc phát triển kinh tế - xã hội sẽ kéo kèm theo nguy cơ gây ô nhiễm và suy thoái môi trường, vì vậy, vấn đề đặt ra là làm sao để phát triển kinh tế - xã hội phải hài hòa gắn với bảo vệ môi trường.

Đánh giá tác động môi trường là một công cụ trong công tác quản lý nhà nước về bảo vệ môi trường, nó là thủ tục pháp lý quan trọng bắt buộc các chủ dự án phải thực hiện môi trường nói chung, ngăn ngừa ô nhiễm môi trường nói riêng. Việc thực hiện ĐTM đối với các dự án đầu tư trở thành một thủ tục có tính pháp lý bắt buộc thực hiện trong quá trình triển khai dự án từ giai đoạn đề xuất dự án, nghiên cứu tiền khả thi (báo cáo đầu tư) đến nghiên cứu khả thi (dự án đầu tư), thiết kế và vận hành của dự án.

Việc phân tích, đánh giá hiện trạng công tác thẩm định báo cáo ĐTM của tỉnh Lào Cai nhằm chỉ ra những điểm bất cập, còn vướng mắc cũng như phát huy